

DANRES: DSKM-resistensovervågningsmøde, SSI, 3.3.2009

Mødeleder: Anette M. Hammerum

Referent: Line Skjøt-Rasmussen

Deltagere: Aalborg; Tove Højbjerg. Herlev: Magnus Arpi, Hanne Wiese Hallberg. Hillerød; Dennis Schrøder Hansen. Hvidovre; Jenny Dahl Knudsen, Alice Friis-Møller, Jesper Boye Nielsen, Kristian Schønning. Odense; Anette Holm. Rigshospitalet; Helle Krogh-Johansen, Maria Björnsdotóttir. Slagelse/Næstved/Nykøbing F; Ole Heltberg. Skejby; Kurt Fuursted, Jens K. Møller. Viborg; Marianne Kragh Thomsen. Herning; Helga Schumacher, Ingrid Astrup. Vejle; Ulrik Stenz Justesen. SSI; Anette M. Hammerum, Stefan Schytte Olsen, Line Skjøt-Rasmussen, Camilla Lester, Robert Skov, Niels Frimodt-Møller.

Aftalt på mødet:

- Næste møde: KMA Skejby d. 29. sept. 2009 kl. 13 – 17.
- DANMAP-rapport 2008: En del ændringer til rapporten, flere/andre species medtages. Kun 7 af 14 KMA'er har leveret data ved fristens udløb. OBS mailproblemer på SSI – har man ikke modtaget svar fra Stefan om modtagelse af data, er de ikke nået frem.
- Kvalitetskontrol: Anette Hammerum sender E-mail ud til alle KMA'er med spørgsmål om, hvordan og hvor ofte der udføres kvalitetskontrol.
- ESBL/3. gen. cefalosporin-resistens:
 - a) Forekomst på landsplan: Der er behov for et estimat af ESBL-forekomsten på landsplan – til DANMAP-rapporten (2008) ønskes stort set enhver "type" data på forekomsten af ESBL+/-.
 - b) Der opstartes et projekt om 3. gen. cefalosporin-resistente *K. pneumoniae* fra blod fra 2008 (1. isolat pr. patient). Alle KMA'er bedes så hurtigt som muligt sende disse isolater til SSI til videre typning. (Anette Hammerum sender mere information ud pr. E-mail).
 - c) Der er opbakning til en ny landsprævalensundersøgelse med indsendelse af stammer, der skal løbe af stabelen i efteråret 2009. DANRES-M går videre med planlægningen heraf.
 - d) Der blev aftalt kvartalsvis indsendelse af resistensdata for *K. pneumoniae* og *E. coli* i blod, spinalvæske og urin. Stefan S. Olsen sender den første invitation ud til dette (vedr. 1. kvartal 2009) i begyndelse af april til indrapportering senest d. 22. april 2009.

Carbapenem-resistente *K. pneumoniae*: isolater bedes sendt til SSI til molekylærbiologisk karakteristik, gerne med rejseinformation.

1. Data til DANMAP rapport

(Anette M. Hammerum, Stefan Schytte Olsen, Line Skjøt-Rasmussen)

a) Status og nye tiltag i DANMAP 2008 rapporten

- Frist for data til DANMAP 2008 i går (2. marts) – p.t. modtaget fra 7 KMA'er
- For tiden mailproblemer på SSI – **De enkelte KMAer skal modtage svar fra Stefan om modtagelse af data, ellers er de ikke nået frem.**

Ændringer DANMAP 2008:

- *E. coli*: Valgfrit 3. generations cephalosporin; ESBL-data +/- (er dette muligt?, se punkt 1b)
- *K. pneumoniae* tages med (ampicillin, cefotaxim, gentamicin, nali, cipro)
- *E. faecalis* og *E. faecium* rapporteres
- Non-invasive *S. pneumoniae*
- Non-invasive Gruppe A Strep. fra primær sektor

b) ESBL-rapportering (diskussion af hvordan disse data kan komme med i DANMAP 2008)

- Problemet er, at forskellige KMAer registrerer ESBL-positive isolater på forskellig måde
- Der er behov for et estimat af forekomsten af ESBL på landsplan – send gerne næsten alle "typer" data
- På Skejby har de fx et "felt" i deres MADS-system med "ESBL konklusion +/-"
- *E. coli* og *K. pneumoniae* i urin og blod: (næsten) alle screener for ESBL

c) Hvor ofte anvendes kontrol-stammer (ATCC) ved resistensbestemmelse?

- Insufficient kvalitetskontrol i forbindelse med resistensbestemmelse var et kritikpunkt ved ECDC-besøget i januar (se punkt 2)
- SSI sender E-mail rundt med spørgsmål om, hvordan KMA'erne laver kvalitetskontrol

2. Orientering om ECDC-landebesøget i januar

(Niels Frimodt-Møller, Jenny Dahl Knudsen, Jens K. Møller, Anette M. Hammerum)

- Besøg 11.-16. januar 2009
- Delegerede: Dr. Dominique L. Monnet, Dr. Gunnar Skov Simonsen, Prof. Milan Cizman og Dr. Peet Tüll
- De besøgte: Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Lægemiddelstyrelsen, "DANMAP", Fødevarestyrelsen, Syddansk Universitet, KMA Hvidovre, KMA Skejby og KMA Rigshospitalet
- Afsluttende møde i Sundhedsstyrelsen den 16. januar 2009. Venter på rapport fra besøget
- Kort orientering om besøg på KMA Hvidovre v/ Jenny Dahl Knudsen
- Kort orientering om besøg på KMA Skejby v/ Jens Møller
- Kritik/konklusion på besøget: Undring over at alt foregår på frivillig basis, kritik af den noget løse danske organisation/struktur, kritik af at undervisningen af de nye læger ikke indeholder mere om resistens
- Konklusion fra deltagende afd.'er: Generelt meget givende med sådan et besøg, tilbagemeldinger/kritik kan bruges til noget

3. Resultater fra udsendelse af *Enterobacteriaceae*-stammesæt med forskellige betalaktamaser (herunder ESBL)

(Dennis S. Hansen, Niels Frimodt-Møller)

- Stammesæt á 8 udsendt februar 2009
- Forskellige metoder (konfirmatoriske tests) anvendt på forskellige KMA'er
- Vedr. nogle stammer enighed om resultat, vedr. andre stammer uenighed
- Resultat/facitliste udsendes sammen med referatet

3. b Landsprævalensundersøgelse

- Der er opbakning til, at DANRES-M går videre med at se på en ny landsprævalensundersøgelse med indsendelse af isolater, der vil løbe af stabelen efteråret 2009
- Periode: potentielt 1 måned for de større afd., to måneder for de mindre afd., september/oktober 2009

4. Stigning i forekomsten af 3. gen. cefalosporin-resistente *K. pneumoniae*

(Anette M. Hammerum, Niels Frimodt-Møller)

- SSI ønsker at lave et projekt om 3. gen. cefalosporin-resistente *K. pneumoniae*
- *K. pneumoniae* fra blod fra 2008 fra hele DK, 1. isolat pr. patient
- Stammer ønskes **indsendt så hurtigt som muligt**
- Opbakning til projektet – interessant at finde ud af, om det er de(n) samme klon(er), der flourer på de danske hospitaler
- Anette Hammerum sender E-mail ud med info om præcist, hvad der skal sendes ind, oplysninger på patient/isolat etc.

4b. Kvartalsindsamling af resistensdata for *Klebsiella pneumoniae* og *E. coli*

- Som resistensdata indsamles nu, er det kun muligt at sammenligne år for år. For at få et mere opdateret billede af resistensudviklingen hos *E.coli* og *K. pneumoniae*, hvor der lader til at ske meget for tiden, vil SSI indsamle data i EARSS-format fra KMA'erne hvert kvartal. Der indsamles data for *E. coli* og *K. pneumoniae* fra blod, spinalvæsker og urin
- Stefan udsender E-mail primo april med forespørgsel efter data for 1. kvartal 2009 (januar – marts), og derefter hvert kvartal. Det er meningen, at der skal laves en slags "barometer" med data på månedsbasis, opdateret hvert kvartal

5. Metoder til påvisning af carbapenem-resistens hos *Enterobacteriaceae*

(Helga Schumacher)

- Gennemgang af screening og konfirmatorisk test for carbapenemaser
- Skema med metode-rekommendationer lægges på nettet (en fane under DSKM – se punkt 7)
- Er carbapenem-resistens hos *Enterobacteriaceae* et problem aktuelt i Danmark? Anette Hammerum har for nyligt forespurgt vedr. forekomst af denne type resistens hos landets KMAer: det ses, men ikke i overvældende grad
- SSI vil gerne lave projekt med carbapenem-resistente *K. pneumoniae* (gerne med rejseinformation). Formålet er at undersøge, om det er de samme kloner/gener, der spredes indenfor og mellem hospitaler. **Send gerne isolater til SSI!**

6. Orientering fra DANRES-M

(Robert Skov)

- RAF-M: RAF-M har godkendt, at der fremover bliver 3 danske repræsentanter (Ulrik Justesen, Kristian Schønning og Robert Skov). RAF-M er i gang med en total omskrivning af RAF-bogen. Denne vil blive præsenteret på RAF-M workshoppen den 4.-5. maj 2009 (tilmelding nu mulig!)
Enkelte steder bliver dansk behandlingstradition "ikke tilgodeset". I den forbindelse vil DANRES-M gerne, at afdelingerne melder ind til deres regionsrepræsentant, om det er noget, de synes DANRES-M skal gå igennem i "sømmene".
EUCAST er ved at indføre en ny disk metode - det bliver på Mueller Hinton agar med konfluerende vækst – **DANRES-M anbefaler**, at afdelingerne fremover går over til at følge den nye EUCAST metode
- CLSI møde januar: CLSI og FDA er begyndt at samarbejde igen, således er der nu er kommet gang i CLSI processen igen. Til sommer vil man således behandle gennemgang af beta-lactam breakpoints for *Enterobacteriaceae*, *Pseudomonas* samt *Acinetobacter*. I den forbindelse skal det nævnes, at både EUCAST og CLSI støtter, at det med de kommende /reviderede breakpoints vil være den målte MIC-værdi for et givet stof/bakterie, der afgør klinisk følsomhed/behandlingsmulighed uanset tilstedeværelse af diverse enzymer (i al fald for beta-laktamer og gram-negative stave)
- RAF og EUCAST harmoniseres
- Afprøvning af MRSA-selektiv bouillon (ved Sidsel Böcher): Data fra et nyligt afsluttet studie i Tyskland blev præsenteret - detaljer kan fås ved henvendelse til Sidsel sbc@ssi.dk. Kort kan det siges, at udpladning på CHROM-MRSA agar efter opformering i MRSA-selektiv bouillon (TSB SSI bouillon med salt, aztreonam og cefoxitin) havde signifikant højere sensitivitet og specificitet end både direkte udpladning på CHROM-MRSA agar samt opformering i ikke-selektiv bouillon med efterfølgende udsåning på CHROM-MRSA agar

7. DANRES hjemmeside

(Stefan Schytte Olsen)

- Stefan vil i samarbejde med DSKM's formand Helle Krogh-Johansen undersøge muligheden for, at DANRES hjemmesiden lægges ind under DSKMs hjemmeside som et faneblad, samt et link fra www.danres.dk til denne side
- **Det blev lagt op til, at DANRES E-mail-listen, kan bruges til at gøre hinanden opmærksom på forskelligt, fx ophobninger/udbrud**
- Referat fra seneste DANRES-møde (30. sept. 2008) vil blive lagt på hjemmesiden snarest

8. Næste opgaver

- Næste møde afholdes: **29. sept. 2009 kl. 13-17, KMA Skejby**

9. Eventuelt

- Referat sendes til ekstern kontrol hos Marianne Kragh Thomsen, Viborg.